

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»**

Ταχ. Δ/ση: Δ. Μποφόρ 7 - 71202 - Ηράκλειο
Πληρ.: Κομπολάκη Καλλιόπη / Χρυσοβ. Ξυδιανός
Τηλ.: 2813404525 / 2813404529
E-mail: kalikomp@mou.gr / vxidianos@mou.gr

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ**

(Ως προς την διάρκεια ολοκλήρωσης
που αναφέρεται στο σημείο 11/σελ. 5
της Απόφασης και ως προς τους
Δείκτες Αποτελέσματος)

**Κωδικός Πρόσκλησης: CRETE_1.3.1.1
Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 19705**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την **Δράση 1.3.1.1 – «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον Ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
3. Το Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
4. Τη με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
5. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
9. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014 (Ο. J.EEL 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει.
11. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
12. Την αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), όπως ισχύει κάθε φορά.
13. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
14. Το Π.Δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
15. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
16. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
17. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
18. Το Π.Δ. 63/04-08-2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
19. Το Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
20. Την Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος “Κρήτη” 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
21. Το από 29-06-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (Α' ΜΕΡΟΣ).
22. Τη με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως ισχύει.

23. Τη με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β'6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
24. Τη με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
25. Το Ν. 4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
26. Τη με Α.Π. 86884/12-09-2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
27. Τη με Α.Π. 3285/15-07-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.3.1.1 – «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης».
28. Τη με Α.Π. 3595/30-7-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
29. Την με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
30. Τη με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
31. Τη από 04-07-2025 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (4η Συνεδρίαση) με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.
32. Το με Α.Π. οικ. 3697/05-08-2025 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.3.1.1 – **«Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»**».
33. Το με Α.Π. 149074/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1086/28-08-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Διατύπωση γνώμης επί της Πρόσκλησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.3.1.1 – **«Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»**»
34. Τη με Α.Π. 4619/02-10-2025 εισήγηση της Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

1. Την προκήρυξη της **Δράσης 1.3.1.1 - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»** και την έγκριση της παρούσας πρόσκλησης και των παραρτημάτων αυτής.
2. Η Δράση θα χρηματοδοτηθεί με πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Ταμείο

Περιφερειακής Ανάπτυξης) και θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021- 2027, στην Προτεραιότητα 1 «Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της Επιχειρηματικότητας (ΕΤΠΑ)», στον στόχο πολιτικής (ΣΠ) 1 «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ» και συμβάλλει στον ειδικό στόχο «RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)».

3. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της παρούσας πρόσκλησης ανέρχεται σε δύο εκατομμύρια ευρώ (2.000.000€).
4. Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων [Άρθρο 2 Κανονισμού (ΕΕ) 1058/2021].
5. Δικαιούχοι στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που νομίμως λειτουργούν και δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Κρήτης, σε επιλέξιμους για τη Δράση ΚΑΔ και πληρούν τα αναφερόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης.
6. Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ενισχύονται Πράξεις επιχορηγούμενου π/υ έως 90.000€. Το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης ανέρχεται σε 50%.
7. Η καταβολή της επιχορήγησης θα διατεθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014 (Ο.ΙΕΕΕ 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει.
8. Η αξιολόγηση είναι συγκριτική και περιλαμβάνει τρία στάδια:
ΣΤΑΔΙΟ Α: έλεγχος πληρότητας πρότασης.
ΣΤΑΔΙΟ Β: έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης.
ΣΤΑΔΙΟ Γ: αξιολόγηση των προτάσεων (Βαθμολογούμενα Κριτήρια).

Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων. Στο στάδιο Γ, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου προκύπτει από το βαθμό αξιολόγησης επί τον συντελεστή στάθμισης του. Η συνολική βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου επί τον συντελεστή στάθμισης του.
9. Η ένταξη των πράξεων θα γίνει με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης.
10. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασής και αξιολόγησής τους, η έγκρισή τους για χρηματοδότηση, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο

τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης, οι υποχρεώσεις των Ωφελούμενων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

11. Ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).
12. Ως ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων [<https://opske.gr>] ορίζεται η **13/10/2025 ώρα 13:00** και ως καταληκτική ημερομηνία η **16/12/2025 ώρα 15:00**.
13. Η πρόσκληση της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» (www.pepkritis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και του Ε.Φ. (ΕΦΕΠΑΕ) (www.efepae.gr και <https://ank.gr>).
14. Αναλυτικές πληροφορίες για την πρόσκληση, την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και άλλες διευκρινίσεις δίνονται από την **ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ»**, Δουκός Μποφώρ 7, 71202 Ηράκλειο, αρμόδιο στέλεχος : Κομπολάκη Καλλιόπη, Τηλ: 2813 404525, e-mail: kalikompr@mou.gr, καθώς και από την περιφερειακή μονάδα του **ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β' - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr.
15. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESH (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, support@mou.gr (ώρες γραφείου 09:00-17:00).

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Συνημμένα:

Η Πρόσκληση της Δράσης με Παραρτήματα

Σταύρος Αρναουτάκης

Εσωτερική Διανομή

- Φάκελος Προσκήσεων ΕΣΠΑ 2021-2027
- Προϊστ. Μονάδας Α1, Α2, Β1, Β2, Γ

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ,
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ),
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ),
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,
- Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, Γενική Δ/νση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας,
- ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 : «Πρόωθηση της Καινοτομίας και στήριξη της Επιχειρηματικότητας»

ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 1: «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ RSO1.3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜμΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ 1.3.1.1 «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

Κωδικός Πρόσκλησης: CRETE_1.3.1.1

Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 19705

Έκδοση 1^η

Ηράκλειο, Οκτώβριος 2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΜΗΣΕΩΝ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	7
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	10
2.1 ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ	10
2.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	11
2.3 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	11
3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	12
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	13
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	16
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	17
6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	17
6.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	21
7. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	23
7.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ	23
7.2 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	23
8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	24
8.1 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	24
8.2 ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	24
8.3 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	24
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ	25
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	28
10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	28
10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	28
10.3 ΕΓΚΡΙΣΗ / ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	30
10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	32
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	34
11.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	34
11.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	37
11.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	40
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	43
12.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ- ΣΤΟΙΧΕΙΩΝΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	43
12.2 ΕΞΕΤΑΣΗ- ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	45
13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ	46
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	47
14.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	47
14.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ(ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)	48
14.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	49
14.4 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	50
15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679	51
16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	52
17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	53

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

ΑΙΕ	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης.
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση -πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου του έργου.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτηση που υποβάλλεται από τους υποψηφίους Δικαιούχους μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης, η οποία ελέγχεται και αξιολογείται προκειμένου να κριθεί αν είναι επιλέξιμη προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Δράσης
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΠΥ	Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών.
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ Διαχειριστική Αρχή	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

	Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Πρόσκλησης και του συνοδευτικού Οδηγού Εφαρμογής αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+.
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Σύμφωνα με το Παράρτημα VI (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ): θεωρείται η πλήρης απασχόληση για διάστημα 1 έτους, δηλαδή η συμπλήρωση 40 ωρών εβδομαδιαίως για 12 μήνες από ένα άτομο πλήρους απασχόλησης ή από περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης κατά το ίδιο διάστημα.
Έναρξη εργασιών επένδυσης	Έναρξη των εργασιών»: το πρώτο χρονικό σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.
ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021- 2027
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας.
ΚΕΔΕ	Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜμΕ	Μικρές και μεσαίες Επιχειρήσεις.
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.
Οικονομικός Υπεύθυνος Έργου	Είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ).
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: Το Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων Ταμείων.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17 ^{ης} Ιουνίου 2014.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17 ^{ης} Ιουνίου 2014.
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027»
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα.
Φορέας χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια Κρήτης η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στον Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση 1.3.1.1 – «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης» εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Κρήτη» του ΕΣΠΑ 2021-2027, στην Προτεραιότητα 1 «Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της Επιχειρηματικότητας (ΕΤΠΑ)» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων».

Οι Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι:

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Οδηγίες συμπλήρωσης
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις</u> που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου κλπ.) Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση
RCO02	Επιχειρήσεις που Υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις</u> που ενισχύονται <u>με επιχορηγήσεις</u> Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (από τις οποίες: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	Ευρώ	Η τιμή βάσης είναι 0 με βάση το ΔΤΔ του δείκτη. Η τιμή στόχος για το 2029 για τη δράση ενίσχυσης της εξωστρέφειας, εκτιμάται ποσοστό δημόσιας χρηματοδότησης 60%, δηλαδή 2.000.000€ Δημόσια Δαπάνη αντιστοιχεί σε 3.333.333€ συνολικό κόστος και η ιδιωτική επένδυση ανέρχεται σε 1.333.333€. Συνοψολογίζοντας στο δείκτη και το ΦΠΑ (3.333.333 x 24% = 800.000 €), σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΤΔ, οι συνολικές ιδιωτικές επενδύσεις ανέρχονται σε 1.333.333 + 800.000 = 2.133.333€.

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

- Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
- Η με αριθμ. C(2022) 6126 final/22.8.2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), όπως ισχύει κάθε φορά.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014 (Ο.ΙΕΕΕ 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει.
- Ο Νόμος 4914/2022 (Α/61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.».
- Το από 14.11.2022 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021 - 2027 (Α ΜΕΡΟΣ)».
- Η με Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β/5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α 61))».
- Η με Α.Π. 114947/2022 (ΦΕΚ 6132/01.12.2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
- Η με Α.Π. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
- Ο Νόμος 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
- Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
- Το Π.Δ. 81/08.07.2019 (ΦΕΚ 119/Α/08.07.2019) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
- Ο Νόμος 4622/07.08.2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
- Το Π.Δ. 63/04.08.2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
- Ο Νόμος 4557/2018 (Α/139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

- Η με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
- Το με αρ. πρωτ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27-11-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
- Η με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
- Η με Α.Π. 3285/15-07-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.3.1.1 – «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης».
- Η με Α.Π. 3595/30-7-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
- Η από 04-07-2025 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (4η Συνεδρίαση) με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.
- Το με Α.Π. οικ. 3697/05-08-2025 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.3.1.1 - Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης».
- Το με Α.Π. 149074/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1086/28-08-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Διατύπωση γνώμης επί της Πρόσκλησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.3.1.1 - Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης».

Σημειώνονται τα εξής:

- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
- Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
- εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις,

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας

- οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισίμες δαπάνες
- δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή
- οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ή σπονός σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του Καν. 651/2014
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις των Κεφαλαίων I, II του Καν. (Ε.Ε) 651/2014 και των άρθρων 18 και 19 του ειδικού μέρους του ιδίου Κανονισμού.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

2.1 ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

Προτεραιότητα του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 αποτελεί η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Κρήτης ειδικότερα μετά τη μακρά περίοδο της πανδημίας. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας επιτυγχάνεται μέσω του σχεδιασμού και της εφαρμογής μιας ομάδας μέτρων θεσμικών, χρηματοδοτικών κλπ στα οποία συγκαταλέγεται και η ενδυνάμωση της προβολής των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών. Η στοχευμένη παρουσία των επιχειρήσεων σε εξειδικευμένες εκθέσεις μπορεί να δώσει ώθηση στην προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Η παρούσα δράση «**Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης**» έχει ως στόχο να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της Κρήτης. Συγχρηματοδοτεί δαπάνες συμμετοχής σε επαγγελματικές εκθέσεις της Ελλάδας και του Εξωτερικού.

Συνεπώς, **το αντικείμενό της δράσης αφορά στην προώθηση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης μέσω της συμμετοχής τους σε επαγγελματικές εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ελλάδα, στην ΕΕ, καθώς και σε τρίτες χώρες.**

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στη Δράση, επιλέξιμες βασικές κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

07.11. Συμμετοχή σε Επαγγελματικές εκθέσεις ως εκθέτης, στην Ελλάδα.

07.12. Συμμετοχή σε Επαγγελματικές εκθέσεις ως εκθέτης, στο εξωτερικό.

04.21. Δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διαχείρισης επενδύσεων

Το καθεστώς ενίσχυσης που θα εφαρμοστεί στην παρούσα δράση είναι ο Κανονισμός (ΕΕ)651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014 (Ο.ΙΕΕΕ 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108της Συνθήκης (**«Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»**), όπως ισχύει.

Η διαδικασία αξιολόγησης είναι συγκριτική και περιλαμβάνει τρία στάδια:

ΣΤΑΔΙΟ Α: έλεγχος πληρότητας πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β: έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Γ: αξιολόγηση των προτάσεων (Βαθμολογούμενα Κριτήρια).

Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

Στο στάδιο Γ, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου προκύπτει από το βαθμό αξιολόγησης επί τον συντελεστή στάθμισης του. Η συνολική βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου επί τον συντελεστή στάθμισης του.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρόνιων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στην ιστοσελίδα app.opske.gr, στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

2.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ως επιλέξιμη γεωγραφική περιοχή της Δράσης ορίζεται η Περιφέρεια Κρήτης.

2.3 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Ο προϋπολογισμός της παρούσας Δράσης σε όρους Δημόσιας Δαπάνης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **2.000.000€**.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των Περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) περιγράφονται στην Α.Π. οικ. 282/20.01.2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων», όπως ισχύει.

Ο ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων και στόχο την παροχή, προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δικαιούχοι των ενισχύσεων δύναται να είναι **υφιστάμενες Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, οι οποίες **πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης:**

- I. Έχουν τουλάχιστον δύο (2) πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.¹ που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης
- II. Δραστηριοποιούνται ουσιαδώς (Κύριος Κωδικός Δραστηριότητας ή Κωδικός Δραστηριότητας με τα μεγαλύτερα έσοδα) σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα II ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ).
- III. Διαθέτουν τον/τους επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης του Παραρτήματος II- ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ).
- IV. Παράγουν/μεταποιούν ήδη τα προς έκθεση προϊόντα.
- V. Διαθέτουν επιλέξιμους ΚΑΔ οι οποίοι αφορούν σε προϊόντα/υπηρεσίες που επιθυμούν να προωθήσουν μέσω της συμμετοχής τους στις εκθέσεις.

Διευκρινίζεται ότι:

Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

- Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

- Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ. (Παράρτημα V ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ).

Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται ανωτέρω (για τον ορισμό της μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης), η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη. Επιπρόσθετα, οι ακόλουθες συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής των επιχειρήσεων στη Δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους, αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και απόρριψής του.

Ειδικότερα πρέπει:

- ✓ **Να δραστηριοποιούνται ως προς την παραγωγή του προϊόντος που θα προβληθεί στις επαγγελματικές εκθέσεις, στην Περιφέρεια Κρήτης, τόσο κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, όσο και κατά την καταβολή της ενίσχυσης.**
- ✓ Να έχουν την ιδιότητα της Μικρής ή Πολύ Μικρής Επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ (Παράρτημα I του Καν. ΕΕ 651/2014), λαμβανομένων υπόψη των όρων για τη διατήρηση της ιδιότητας αυτής.
- ✓ Να πληρούν τις απαιτήσεις (i), (ii), (iii), (iv) και (v) όπως ορίζονται ανωτέρω.
- ✓ Να υποβάλλουν μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ στην παρούσα Δράση καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Πρόσκλησης.
- ✓ Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση

¹ Κλεισμένη πλήρης διαχειριστική χρήση, νοείται η χρήση για την οποία έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (πχ φορολογικά έντυπα Ε3 & Ν) στην ΑΑΔΕ και η οποία έχει διάρκεια 12 μήνες.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

έναρξης λειτουργίας, κλ.π.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής. Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο.

- ✓ Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα και να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει:
 - Ατομική Επιχείρηση (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 0)
 - Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 1)
 - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 2)
 - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 3)
 - Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 4)
 - Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 5)
 - Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 7)
 - Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 57)
 - Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 58)
 - Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 51)
 - Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 30)
 - Ένωση Αστικών Συνεταιρισμών (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 23)
 - Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 29)
 - Αγροτικός Συνεταιρισμός (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 31)
 - Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 32)
 - Κοινοπραξία Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 34)
 - Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.) (ΚΩΔΙΚ'ΟΣ ΟΠΣΚΕ 84)
- ✓ Να μην είναι προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 2 παρ. 18 του Καν. ΕΕ 651/2014.
- ✓ Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
- ✓ Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης έπειτα από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
- ✓ Να δεσμευτούν ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης **δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα** που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- ✓ Εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
- ✓ Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
- ✓ Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον έχουν τη σχετική εκ του νόμου υποχρέωση.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση τουλάχιστον μίας ή περισσότερων εξ' αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.

Επισημαίνεται ότι η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον λόγο αυτό δεν θα πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση

επενδυτικού σχεδίου (δήλωση συμμετοχής σε έκθεση) πριν την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης από τις δικαιούχους επιχειρήσεις στο πλαίσιο της σχετικής προς έκδοση Πρόσκλησης.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης:

- ✓ Οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι).
- ✓ Οι εξωχώριες (offshore), οι χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, καθώς και οι πάσης φύσεως αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία, αθλητικές ανώνυμες εταιρείες, καθώς και οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κλπ.)».
- ✓ Οι επιχειρήσεις οι οποίες εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης).

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα Δράση αφορά την χρηματοδοτική ενίσχυση των ΜμΕ κάθε δραστηριότητας, εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Κανονισμού (ΕΕ)651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»),όπως ισχύει. Οι επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ αναφέρονται αναλυτικά στο **Παράρτημα ΙΙ «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)»** της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο σε τομείς επιλέξιμους από τον Καν. ΕΕ 651/2014 όσο και σε εξαιρούμενους από αυτόν τομείς, ο κανονισμός ΕΕ 651/2014 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους επιλέξιμους τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού ΕΕ 651/2014.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικών σχεδίων, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

Επισημαίνεται ότι τα παρακάτω όρια αφορούν σε συμμετοχή για κάθε κατηγορία έκθεσης .

1. Έκθεση εντός της Ελλάδας

α/α	Άρθρο ΓΑΚ	Κατηγορία Δαπάνης	Κωδικός Κατηγορίας Δαπάνης	Δαπάνη	Είδος Δαπάνης	Όρια Δαπάνης
1	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	07.	Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης	07.11. Συμμετοχή σε Επαγγελματικές εκθέσεις ως εκθέτης στην Ελλάδα.	Βασικά Κόστη Εγκατάστασης Περιπτέρου 1. Μίσθωμα Περιπτέρου (συμπεριλαμβάνεται: κόστος ΟΚΩ, πρόσβαση σε διαδίκτυο, κλπ) ή 2. Μίσθωμα χώρου εγκατάστασης περιπτέρου 3. Κατασκευή Περιπτέρου 4. Κόστος συμμετοχής και εγγραφής στον κατάλογο των εκθετών .	9.500
	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις				Σχεδιασμός Περιπτέρου 1. Σχεδιασμός Περιπτέρου 2. Γραφιστικά του περιπτέρου	2.500
	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις				Εξοπλισμός Περιπτέρου Ενοικίαση 1. Επίπλων 2. Δαπέδων 3. Φωτισμού 4. Οπτικοακουστικών μέσων	9.000
	Αρ.19 Διαχείριση Περιπτέρου				Υπηρεσίες Μεταφοράς και Ασφάλισης εμπορευμάτων 1. Ναύλα 2. Ασφάλιση 3. Αποθήκευση	1.000
	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε				Δαπάνες Μετακίνησης, Διαμονής, Διατροφής 1. Εισιτήρια ΜΜΜ αεροπορικά εισιτήρια σε οικονομική θέση, διόδια,	3.500

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

	εμπορικές εκθέσεις				καύσιμα, ταξί, ενοικίαση αυτοκινήτου 2. Ξενοδοχεία Διαμονή εσωτερικού 150€/μέρα (ξενοδοχείο ή πλατφόρμα βραχυχρόνιας μίσθωσης) 3. Γεύματα	
	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις				Υπηρεσίες Επικοινωνίας στο Περιπτερο 1. Δημόσιες σχέσεις 2. Προσκλήσεις 3. Δώρα-Travel kits 4. Προωθητικό υλικό 5. Κατάλογοι - πληροφοριακό έντυπο (τουλάχιστον σε 2 γλώσσες) Υπηρεσίες φύλακα ή άλλου συνεργάτη απαραίτητου για τη λειτουργία του περιπτέρου, με max 1.000 €.	4.000
	Αρ.18 Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ	04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	04.21. Δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διαχείρισης επενδύσεων	Υπηρεσίες διαχείρισης και παρακολούθησης υλοποίησης έργου 1. Από την υποβολή της αίτησης και μέχρι την ολοκλήρωση έργου Δεν αποτελεί συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα και δε συνδέεται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες.	500
2. Έκθεση στο εξωτερικό						
2.	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	07.	Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης	07.12. Συμμετοχή σε Επαγγελματικές εκθέσεις ως εκθέτης στο εξωτερικό.	Βασικά Κόστη Εγκατάστασης Περιπτέρου 1. Μίσθωμα Περιπτέρου (συμπεριλαμβάνεται: κόστος ΟΚΩ, πρόσβαση σε διαδίκτυο, κλπ) ή 2. Μίσθωμα χώρου εγκατάστασης περιπτέρου 3. Κατασκευή Περιπτέρου 4. Κόστος συμμετοχής και εγγραφής στον κατάλογο των εκθετών	10.000
	Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις				Σχεδιασμός Περιπτέρου 1. Σχεδιασμός Περιπτέρου 2. Γραφιστικά του Περιπτέρου	2.500
	Αρ.19 Ενισχύσεις για				Εξοπλισμός Περιπτέρου	12.500

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις					Ενοικίαση 1. Επίπλων 2. Δαπέδων 3. Φωτισμού 4. Οπτικοακουστικών μέσων	
Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις					Υπηρεσίες Μεταφοράς και Ασφάλισης εμπορευμάτων 1. Ναύλα 2. Ασφάλιση 3. Αποθήκευση	4.500
Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις					Δαπάνες Μετακίνησης, Διαμονής, Διατροφής 1. Εισιτήρια ΜΜΜ αεροπορικά εισιτήρια σε οικονομική θέση, διόδια, καύσιμα, ταξί, ενοικίαση αυτοκινήτου 2. Ξενοδοχεία Διαμονή εξωτερικού 300€/μέρα (ξενοδοχείο ή πλατφόρμα βραχυχρόνιας μίσθωσης) 3. Γεύματα	5.000
Αρ.19 Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις					Υπηρεσίες Επικοινωνίας στο Περίπτερο 1. Διερμηνεία 2. Δημόσιες σχέσεις 3. Προσκλήσεις 4. Δώρα-Travel kits 5. Προωθητικό υλικό 6. Κατάλογοι - πληροφοριακό έντυπο (τουλάχιστον σε 2 γλώσσες) Υπηρεσίες, φύλακα ή άλλου συνεργάτη απαραίτητου για τη λειτουργία του περιπτέρου, με max 1.000 €.	10.000
Αρ.18 Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ	04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	04.21. Δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διαχείρισης επενδύσεων		Υπηρεσίες διαχείρισης και παρακολούθησης υλοποίησης έργου 1. Από την υποβολή της αίτησης και μέχρι την ολοκλήρωση έργου Δεν αποτελεί συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα και δε συνδέεται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες.	500

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο της αιτούμενης Επιχορηγούμενης Δαπάνης για την Υποκατηγορία Δαπάνης **7.11 δεν δύναται να υπερβαίνει τις 29.500€ για συμμετοχή σε μία έκθεση.**
- Το σύνολο της αιτούμενης Επιχορηγούμενης Δαπάνης για την Υποκατηγορία Δαπάνης **7.12**

δεν δύναται να υπερβαίνει τις 44.500€ για συμμετοχή σε μία έκθεση.

- Το σύνολο της αιτούμενης Επιχορηγούμενης Δαπάνης για την Υποκατηγορία Δαπάνης **4.21** **δεν δύναται να υπερβαίνει τα 500€ για συμμετοχή σε μία έκθεση ή τα 1.000€ για συμμετοχή σε περισσότερες της μίας εκθέσεις.**

Το Σύνολο της αιτούμενης Επιχορηγούμενης Δαπάνης δε δύναται να υπερβαίνει :

A) τις 30.000 € για συμμετοχή σε μία έκθεση του εσωτερικού.

B) τις 45.000 € για συμμετοχή σε μία έκθεση του εξωτερικού.

6.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Η συμμετοχή της επιχείρησης σε εμπορικές εκθέσεις επιτρέπεται μόνον με την ιδιότητα του εκθέτη.
2. Οι εκθέσεις να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση του έργου.
3. Σε περίπτωση **παράλληλης χρηματοδότησης** από άλλο φορέα η εν λόγω δαπάνη δε θεωρείται επιλέξιμη.
4. Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης **της πράξης** είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:
 - ✓ Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.
 - ✓ Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
 - ✓ Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση, θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ.
 - ✓ Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες της Κατηγορίας 4 δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.
5. Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών - ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης - (ακόμα και αν **δεν έχουν τιμολογηθεί**) δεν είναι επιλέξιμες.
6. Εξοπλισμός που αποτελεί πάγιο στοιχείο θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και επιδέχεται αποσβέσεις.
7. Για την περίπτωση τιμολογίων που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους μπορεί να ζητηθεί η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα. Επίσης, για την πιστοποίηση των δαπανών θα προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια και την εξόφληση του προμηθευτή.
8. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο προώθησης-προβολής της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
9. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
10. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
11. Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά συντάσσονται και προσκομίζονται εφόσον απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία. Ειδικά για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες (Κατηγορία 4), πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση, θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ.
12. Δεν γίνονται αποδεκτά ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
13. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.
14. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

15. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

7. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου δύναται να ανέλθει **έως και 90.000 €, για συμμετοχή σε τουλάχιστον δύο (2) επαγγελματικές εκθέσεις ως εκθέτης, με μέγιστο επιχορηγούμενο Προϋπολογισμό Α) τις 30.000 € για συμμετοχή σε μία έκθεση του εσωτερικού και Β) τις 45.000 € για συμμετοχή σε μία έκθεση του εξωτερικού, όπως ορίζεται στην Ενότητα 6.1.**

Το κάθε επενδυτικό σχέδιο δύναται να περιλαμβάνει συμμετοχή σε εκθέσεις τόσο του εξωτερικού όσο και του εσωτερικού.

Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 90.000€, το υπερβάλλον ποσό θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

7.2 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **δεκαοκτώ (18) μήνες** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύναται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης και το ανώτατο μέχρι έξι (6) μήνες από την καταληκτική προθεσμία των **δεκαοκτώ (18) μηνών**.

Αιτήματα παράτασης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβάλλονται και εξετάζονται σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας όπως ορίζει ο Ν.3885/2010 άρθρο 23.

8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της Πρόσκλησης είναι 2.000.000 €.

Ο επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου δυνητικού δικαιούχου περιγράφεται στο Κεφάλαιο 7.

8.1 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης συνιστούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014, άρθρα 18 και 19, (Ο.ΙΕΕΛ 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει.

8.2 ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Τα ποσοστά ενίσχυσης των αιτήσεων χρηματοδότησης είναι **ενιαίο** για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	
Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (Γ.Α.Κ.)	
(1) Δημόσια Επιχορήγηση για Μικρές, Πολύ Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις έως (%)	(2) Ιδιωτική Συμμετοχή (%)
50	50

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Προγράμματος ΚΡΗΤΗ 2021-2027.

8.3 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από την δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την πλήρη εξόφληση των παραστατικών δαπανών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης **υποβάλλεται, αποκλειστικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) opske.gr με την ένδειξη «Δράση: **Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης**».

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης. Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Την Αναλυτική πρόσκληση της δράσης όπως και όλα τα συνοδευτικά έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027: www.pepkritis.gr
- του ΕΦ: www.eferae.gr και της Εταιρείας Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) ank.gr
- του ΕΣΠΑ: www.espa.gr

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Ως ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων ορίζονται:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
13/10/2025 ώρα 13:00	16/12/2025 ώρα 15:00

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» (www.pepkritis.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων της Δράσης. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Αιτήσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποβάλλει μία Αίτηση Χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ.

Ο Δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του. Ο **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ**, σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του έργου και τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης, διαχειρίζεται το σύνολο των αιτημάτων για την πράξη στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του Δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ μπορεί να οριστεί εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) και είναι δυνατή η αλλαγή του οποιαδήποτε στιγμή μέσω του ΟΠΣΚΕ.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

Συντονιστή που έχει ορίσει, υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα απαιτούμενα πεδία.
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης).

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης και η λήψη ενάριθμου κωδικού. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να προχωρήσουν σε επόμενο στάδιο και να λάβουν ενίσχυση.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω ΟΠΣΚΕ είναι συγκριτική και αξιολογείται το σύνολο των προτάσεων που έχουν υποβληθεί κατά την χρονική περίοδο, η οποία ορίζεται στην Απόφαση Προκήρυξης της δράσης.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και την έναρξη της επόμενης ενέργειας.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της επιχείρησης από τον δυνητικό δικαιούχο, εντός της περιόδου έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα Συντονιστή ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη.**

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

του Δικαιούχου. Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, είτε δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ είτε η τελευταία θα χαρακτηριστεί ως μη επιλέξιμη.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν.4624/2019 όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα :

- Στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και
- στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

επέρχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των ενόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

Ηλεκτρονικός Φάκελος Υποψηφιότητας (δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΟΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. **Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά - κατά περίπτωση - του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ** σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και να έχουν συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.).

Το ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ (Παράρτημα ΧΙ της Πρόσκλησης) συμπληρώνεται και επισυνάπτεται **υποχρεωτικά σε μη επεξεργάσιμη μορφή (.pdf)** και τα στοιχεία του εντύπου **υπερισχύουν** των αντίστοιχων καταχωρημένων στο ΟΠΣΚΕ σε περίπτωση μεταξύ τους ασυμφωνίας.

Στο ΟΠΣΚΕ στον Αναλυτικό Πίνακα Δαπανών καταχωρείται **μία και μόνη εγγραφή για κάθε υποκατηγορία δαπάνης (7.11 – 7.12 – 4.21)** με ποσό Επιλέξιμου Π/Υ και ποσό Επιχορηγούμενης (Αιτούμενης) Δαπάνης το αντίστοιχο ποσό που υπολογίζεται / δηλώνεται στην Ενότητα 7 «Συνολικός Επιλέξιμος Προϋπολογισμός και Συνολικός Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός (Συνολική αιτούμενη Επιχορηγούμενη Δαπάνη) του Επενδυτικού Σχεδίου» του ΕΝΤΥΠΟΥ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ.

Η επαλήθευση υποβολής μίας και μόνο μίας αίτησης χρηματοδότησης διενεργείται πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ελέγχου του ΕΦ. Στην περίπτωση που κατά τη διαδικασία αυτή προκύψει ότι η επιχείρηση έχει υποβάλει και άλλη αίτηση χρηματοδότησης τότε όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης απορρίπτονται.

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον ΕΦΕΠΑΕ. Οι αξιολογητές που θα αξιολογήσουν την δράση θα πρέπει να διαθέτουν εκτός των άλλων και γνώσεις για την αναλυτική πρόσκληση της δράσης και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου υλοποιείται.

Οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν την υποβολή των αιτούμενων δικαιολογητικών τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης - ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών δικαιούχων της Δράσης, το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ», καθώς και το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στη Δράση. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων.

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης της Δράσης συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης, με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, κατόπιν σχετικής εισήγησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη», στην οποία θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Την Επιτροπή Αξιολόγησης υποστηρίζουν στελέχη του ΕΦΕΠΑΕ. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες Επιτροπές Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Τα μέλη κάθε Επιτροπής Αξιολόγησης δεν επιτρέπεται να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων τα οποία αξιολόγησαν.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης του ΕΦΕΠΑΕ εισηγείται στη Διοίκηση του ΕΦΕΠΑΕ και εκείνη με τη σειρά της στην ΕΥΔ:

- την έκδοση της εγκριτικής απόφασης χρηματοδότησης.
- την έκδοση αποφάσεων απόρριψης.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη»

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» έχει την εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης και μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- την αναζήτηση στοιχείων εθνικών βάσεων δεδομένων, όπου απαιτείται,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης για την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων χρηματοδότησης και την έκδοση αποφάσεων απόρριψης.

10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής και του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας κάθε αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

Η μεθοδολογία Αξιολόγησης που θα εφαρμοσθεί είναι η **συγκριτική**.

Η αξιολόγηση γίνεται σε τρία στάδια:

Στο πρώτο στάδιο γίνεται από τον αξιολογητή έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών συμμετοχής του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (το περιεχόμενο του οποίου ορίζεται στο Παράρτημα Ι ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ) και έλεγχος των τυπικών προϋποθέσεων (Κεφάλαιο 4 και Παράρτημα ΙΙΙ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ).

Η αξιολόγηση/βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων γίνεται βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων του Παραρτήματος ΙΙΙ.

Ο αξιολογητής διενεργεί τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη τους το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε Αιτήματος Χρηματοδότησης που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο. Επιπλέον, προβαίνει στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων του **Παραρτήματος ΙΙΙ**.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- i. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ»)
- ii. η θετική απάντηση με σχετική τεκμηρίωση στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής του Κεφαλαίου 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» (Στάδιο Β – Έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ»).

Με την ολοκλήρωση των παραπάνω σταδίων, για όλες τις αιτήσεις χρηματοδότησης, **ανεξαρτήτως πορίσματος** (θετικό ή αρνητικό), η αξιολόγηση προχωρά στο επόμενο στάδιο Γ «Αξιολόγηση πρότασης (Βαθμολογούμενα κριτήρια)».

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέεται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαβιβάζονται στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με βάση την εισήγηση του ΕΦΕΠΑΕ και με την υποστήριξη των στελεχών του:

- Ελέγχει και επαληθεύει την πληρότητα των δικαιολογητικών, την πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής και την επιλεξιμότητα της αίτησης χρηματοδότησης.
- Εξετάζει τον προτεινόμενο π/υ, την επιλεξιμότητα και το εύλογο του ύψους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά καθώς και το ποσοστό της αιτούμενης ενίσχυσης σε σχέση με την μέγιστη ένταση ενίσχυσης.
- Προβαίνει στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση των κριτηρίων του Παραρτήματος «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ».

Η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να αποφανθεί για την ένταξη ή απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, με βάση τα στοιχεία που έχει λάβει. Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα VIII της παρούσας.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα προχωρήσει σε επαλήθευση των δηλούμενων στοιχείων μέσω διασταυρώσεων. Επισημαίνεται πως για την επαλήθευση των δηλωθέντων/προσκομισθέντων από τις επιχειρήσεις στοιχείων θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές βάσεις

δεδομένων (π.χ. ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT).

Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα προσκομισθέντα έντυπα και δύναται να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων και της εν γένει επιλεξιμότητας της Αίτησης Χρηματοδότησης. Αν από την ως άνω διασταύρωση προκύψει η μη συνδρομή προϋπόθεσης συμμετοχής, η αίτηση απορρίπτεται.

Για τη τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης όσο και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ).

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (π.χ. ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών ή διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα.

Κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής, γίνονται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης γνωμοδοτεί ξεχωριστά για κάθε αίτηση χρηματοδότησης. Το τελικό αποτέλεσμα της γνωμοδότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνει για κάθε μια αίτηση χρηματοδότησης:

- Τη βαθμολογία της.
- Την επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης, με τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου ή δαπάνης.
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη με την αντίστοιχη τεκμηρίωση σε περίπτωση απόρριψης λόγω μη επιλεξιμότητας δαπάνης/δαπανών ή περικοπής σε περίπτωση μη εύλογου κόστους.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης οριστικοποιεί το τελικό αποτέλεσμα ελέγχου της κάθε αίτησης και έχει την ευθύνη ελέγχου της αξιολόγησης και διατυπώνει τεκμηριωμένη εισήγηση προς τον ΕΦΕΠΑΕ.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει:

- Πίνακα αιτήσεων προς επιχορήγηση με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τη βαθμολογία, την αναλογούσα ΔΔ, τον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου (επιλέξιμο και συνολικό) για κάθε θετικά αξιολογηθείσα αίτηση (Εγκεκριμένες).
- Πίνακα αιτήσεων προς απόρριψη λόγω αρνητικής αξιολόγησης με όμοιο ως ανωτέρω ελάχιστο περιεχόμενο καθώς και σχετική τεκμηρίωση για την αρνητική γνωμοδότηση (Απορριφθείσες).
- Πίνακα αιτήσεων προς απόρριψη λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού (Μη επιχορηγούμενες).

10.3 ΕΓΚΡΙΣΗ / ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι που προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης με το σύνολο των πινάκων του (εγκεκριμένες, μη επιχορηγούμενες και απορριφθείσες) διαβιβάζεται μέσω της ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» στον Περιφερειάρχη Κρήτης, ο οποίος εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις έγκρισης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα αποτελέσματα της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Οι εντάξεις των επενδυτικών σχεδίων των δικαιούχων στο πλαίσιο της δράσης πραγματοποιούνται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος **ενημερώνεται για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ**, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου **και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης** (αφορά τις εγκεκριμένες αιτήσεις που δεν υποβάλλουν ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωση, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αποδοχής του τεχνικού παραρτήματος που προέκυψε από την αξιολόγηση για τις αιτήσεις που κρίθηκαν «Εγκεκριμένες».

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Ο ΕΦ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Οι Αποφάσεις ένταξης πράξεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης μετά από εισήγηση της ΕΥΔ.

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων καθώς και των απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης και τα στοιχεία των απορριφθέντων έργων δημοσιεύονται στους Δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027: www.pepkritis.gr
- του ΕΦ: www.efepae.gr και Εταιρεία Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) ank.gr

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, των οποίων η Αίτηση Χρηματοδότησης έγινε αποδεκτή και

ενημερώθηκαν, υποβάλλουν στον ΕΦΕΠΑΕ, Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Τεχνικού Παραρτήματος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΧ, **με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω του www.gov.gr**.

10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί τη με Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))] όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».

Ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας **δέκα (10) ημερών** από την επομένη της κοινοποίησης της απόφασης ένταξης/απόρριψής του να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου ν. 25 του ν. 2690/1999) **αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣΚΕ**.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης, ήτοι α) πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής ή/και β) ύψους δημόσιας χρηματοδότησης και βαθμολογίας, και υποβάλλεται ηλεκτρονικά (μέσω ΟΠΣΚΕ) προς τον ΕΦΕΠΑΕ.

Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΟΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου "ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ".

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής της ένστασης ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των υποβεβλημένων ενστάσεων είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης στον οποίο υπάγεται η ΕΥΔ. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, συντάσσεται πρακτικό από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων το οποίο περιλαμβάνει τα τελικά αποτελέσματα των ενστάσεων που έχουν εξεταστεί (αρνητικές και θετικές εισηγήσεις). Η Επιτροπή Ενστάσεων υποστηρίζεται στο έργο της από τον ΕΦ.

Τα στελέχη που συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης ενστάσεων (είτε ως εισηγητές είτε ως μέλη συλλογικών οργάνων) δεν έχουν λάβει μέρος σε προηγούμενα στάδια αξιολόγησης της ίδιας πράξης, προκειμένου να διασφαλίζεται η αρχή της αμεροληψίας και της αντικειμενικότητας.

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» διαβιβάζει το πρακτικό στον Περιφερειάρχη Κρήτης, ο οποίος εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις αποδοχής και απόρριψης.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της Επιτροπής Αξιολόγησης Ενστάσεων.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι **ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους μετά και την εξέταση της ένστασής τους.

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.**

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης καθιστά οριστική την ένταξη της αίτησης χρηματοδότησης στους πίνακες αποτελεσμάτων χωρίς τη δυνατότητα ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Οι αποφάσεις με το αποτέλεσμα των ενστάσεων κοινοποιούνται αμελλητί στους ενδιαφερομένους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύονται στους Δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027: www.pepkritis.gr
- του ΕΦ: www.efepae.gr και Εταιρεία Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) ank.gr

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του επενδυτικού σχεδίου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι των Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης/Επαλήθευσης/Πιστοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦΕΠΑΕ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦΕΠΑΕ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από τη Δράση με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή).

Α) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Το Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλεται από τον δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ (και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα IV «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ»).

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/παραδοτέων της επιχείρησης – δικαιούχου, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο**, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ, να επιμερίζει τα παραστατικά σε έργα/πράξεις και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ο Δικαιούχος μέσα από το Προφίλ του και συγκεκριμένα από την Καρτέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» ορίζει χρήστες και ως Οικονομικούς Υπεύθυνους για τις Υποδράσεις του.

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :

1. Καταχωρεί Δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
2. Καταχωρεί Τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,

3. Καταχωρεί Παραστατικά Εξόφλησης,
4. Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα / πράξεις, ώστε ο Συντονιστής να τα συνδέσει με δαπάνες στο Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης.

Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος»

Ο έλεγχος διακρίνεται σε Ενδιάμεση Επαλήθευση - Πιστοποίηση δαπανών και σε Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης- Πιστοποίησης.

Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί μόνο ένα (1). Το Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί εφόσον έχει εκτελεστεί τουλάχιστον το **40%** του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες).

Δεν είναι δυνατή η υποβολή Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών εφόσον έχει εκτελεστεί ποσοστό άνω του **70%** του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Ο ανωτέρω περιορισμός, για ένα (1) αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένο από τον ΕΦΕΠΑΕ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (taxis, Πλατφόρμες e-banking, ERP λογισμικά κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.

B) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦΕΠΑΕ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε προμηθευτές, β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης και γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών.

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση:

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ελέγχου (κατά την τελική επαλήθευση)
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες δαπάνες
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών
- γίνεται έλεγχος των πρωτότυπων παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών (κατά την τελική επαλήθευση)

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

- ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κ.λπ.).

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα IV (ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ) της παρούσας Πρόσκλησης.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης ή μη, από τον δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, **ολοκληρώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ειδοποίηση κάλυψης των ελλείψεων, η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης.** Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη.

Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Στην περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου.

Στο στάδιο της τελικής πιστοποίησης επίσης οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση του τελικά επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, ο ΕΦΕΠΑΕ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Εφόσον δεν έχει προηγηθεί Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης και δεν έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης ο ΕΦΕΠΑΕ προσκομίζει άμεσα και με σχετική εισήγηση το θέμα στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ**, προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει για την απένταξη ή μη του έργου.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και την μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτων ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση/πιστοποίηση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από τον ΕΦΕΠΑΕ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών εκταμίευσης εκ μέρους του δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται - ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (€500) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (€500) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρου πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων (€500) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό

πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι, Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι, Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται **προκαταβολές** έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή λήψη υπηρεσίας καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από τον δικαιούχο, είτε με χρέωση του

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου), (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).»

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και €500 ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε το μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφη ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομίσουν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔ/ο ΕΦΕΠΑΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθείσων δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (ημερομηνία ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου).
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων αυτές θα πρέπει να γίνονται στον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό των προμηθευτών και όχι στον προσωπικό λογαριασμό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις), άλλως δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών/μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το προτιμολόγιο (Proforma Invoice) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης. Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να προσκομιστούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΕΦΕΠΑΕ/ΕΥΔ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Η ΕΥΔ / ο ΕΦΕΠΑΕ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

11.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον ΕΦΕΠΑΕ. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον ΕΦΕΠΑΕ.

A) Προκαταβολή (δυννητική)

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου. Αποτελεί ευθύνη του ΕΦ να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται, έπειτα από αίτημα του δικαιούχου, να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

Σε κάθε περίπτωση, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

B) Ενδιάμεση καταβολή

Καταβάλλεται έπειτα από προαιρετική υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η ενδιάμεση καταβολή στον εκάστοτε δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του ποσού της προκαταβολής.

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Για την καταβολή επιχορήγησης κατά τα ανωτέρω, απαιτείται η υποβολή από τον δικαιούχο των δικαιολογητικών σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

Δράση 1.3.1.1. - «Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, μέσω δράσεων προβολής και δικτύωσης»

Με βάση τα παραπάνω, καταβάλλεται η ενίσχυση από τον ΕΦΕΠΑΕ στον δικαιούχο, κατόπιν προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής, συντάσσεται το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών και το Δελτίο Επίτευξης Δεικτών και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ή τον ΕΦΕΠΑΕ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές του δικαιούχου που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ή τον ΕΦΕΠΑΕ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Οι κυριότερες μορφές τροποποιήσεων είναι:

1. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.).
2. Τροποποίηση έδρας.
3. Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, εντός της ίδιας Περιφέρειας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.
4. Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής.
5. Τροποποίηση Νομίμου εκπροσώπου.
6. Τροποποίηση Υπεύθυνου έργου.
7. Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος, σε περίπτωση ενσωμάτωσης ή κατάργησης τραπεζικού δανεισμού.
8. Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης (προσθήκη/αφαίρεση), εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες.
9. Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, κ.α.).

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής). Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

12.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι Τροποποιήσεις που χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας, πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη τη διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (όπως ενέργειες του κυκλώματος Καταβολής Ενίσχυσης και Προκαταβολής).

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης και βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου. Τέτοιες τροποποιήσεις είναι οι κάτωθι:

03. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου

04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου

05. Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης

10. Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής

2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ.

12.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση.

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ. Τέτοιες τροποποιήσεις είναι οι κάτωθι:

02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης

07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)

09. Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης (Φ.Ο.Α.) του επενδυτικού σχεδίου, κατά τις οποίες:**

- Δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και επομένως δεν αυξάνεται η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) του δικαιούχου.
- Δεν τροποποιούνται στοιχεία του φυσικού αντικειμένου, τα οποία επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στο πρόγραμμα.
- Τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται.
- Δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του επενδυτικού σχεδίου.

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση υπέρβασης των μέγιστων ποσών της κατηγορίας, στην οποία έπρεπε να έχει εγκριθεί η δαπάνη, τότε πραγματοποιούνται οι αναγκαίες περικοπές

12.3 ΕΞΕΤΑΣΗ- ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦ και, κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, ο ΕΦ επαναξιολογεί την πράξη και εφόσον η νέα βαθμολογία αυτού δεν το καθιστά μη επιχορηγούμενο έχει την αρμοδιότητα εξέτασης και έγκρισης ή απόρριψης αυτού. Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ δύναται να επαναξιολογήσει την πράξη και να εισηγηθεί αρμοδίως την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από τον ΕΦ.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές της πράξης δεν επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση ο ΕΦ έχει την αρμοδιότητα εξέτασης και έγκρισης ή απόρριψης του εν λόγω αιτήματος.

Οι τροποποιήσεις, ωστόσο, που διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και δύναται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου **εξετάζονται από την αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ του προγράμματος**. Για αυτές, ο ΕΦΕΠΑΕ προσκομίζει άμεσα τη σχετική εισήγηση **στην αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ** η οποία και γνωμοδοτεί για την τελική απόρριψη ή μη της τροποποίησης και την έκδοση σχετικής απόφασης.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο **μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης**.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- Να έχει υλοποιηθεί συμμετοχή σε τουλάχιστον μία εμπορική έκθεση από τις περιλαμβανόμενες στο εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας (ή αδειοδοτικό έγγραφο ίσης ισχύος), το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης της άδειας λειτουργίας. Η άδεια λειτουργίας είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από τον δικαιούχο στον ΕΦΕΠΑΕ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
3. Επενδυτικά σχέδια που υποβάλλουν αίτημα τελικής πιστοποίησης επαλήθευσης μετά το πέρας των 60 ημερολογιακών ημερών από την τυπική ημερομηνία λήξης τους και δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση, απεντάσσονται. Ομοίως, επενδυτικά σχέδια που δεν υποβάλλουν αίτημα τελικής επαλήθευσης εντός 60 ημερολογιακών ημερών από την τυπική ημερομηνία λήξης τους και δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση, απεντάσσονται.
4. Ο ΕΦΕΠΑΕ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
5. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦΕΠΑΕ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας, την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή, ο ΕΦΕΠΑΕ προβαίνει στη σύνταξη της «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης», την οποία κοινοποιεί στον δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα).
- Βεβαιώνεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ, με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/ επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ

επικοινωνίας (όπου και εμφανίζεται) κατά την εκάστοτε επικαιροποίηση των στοιχείων στην αίτησή του (στοιχεία επικοινωνίας), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο του Συντονιστής όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου τους και για τρία (3) έτη (για τις ΜμΕ) μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς τον ΕΦΕΠΑΕ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

14.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης).
- ii. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης.
- iii. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ειδικότερα να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση της πράξης θα προασπίσουν την ισότητα των φύλων και θα αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ.
- iv. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦΕΠΑΕ.
- v. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και

Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

- vi. Να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας.
- vii. Να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της Πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιαστικές και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ / ΕΦ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ.

Οι δικαιούχοι οφείλουν για τρία (3) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος να τηρούν και να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία της Πράξης, τα οποία τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

14.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για τρία (3) έτη (για τις ΜμΕ) μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης στον δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- α) να μην προβεί σε παύση ή μετεγκατάσταση της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας εγκατάστασης εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση.
- β) να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.

Επιπροσθέτως η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης στον δικαιούχο (π.χ. απαιτούμενες άδειες, ηλεκτροδότηση ακινήτου, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, κλπ). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επιχείρησης στο διάστημα αυτό, δύναται να επιβληθεί δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Ως προς τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα άρθρα 46-50 και το Παράρτημα ΙΧ του Καν. ΕΕ 1060/2021.

Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦΕΠΑΕ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών δύναται να επιβληθεί επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

14.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

1. Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης ή ο φορέας που αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις αυτές, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.
2. Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.
3. Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από τον δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ», taxisnet κ.λπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.
4. Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.
5. Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση εκάστου έργου.
6. Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με το Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.
7. Η ΕΥΔ/ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στον δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο δικαιούχος δύναται να υποβάλει στον ΕΦ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.
8. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ/ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.
9. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής

των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

10. Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτων ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣΚΕ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.
11. Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στον δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.
12. Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, ο ΕΦ εντοπίζει παρατυπία που κρίνει ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.
13. Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

14.4 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

1. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο να αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, η τοποθεσία του δικαιούχου, τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
2. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
 - α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση.
 - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες.
 - γ) Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027:

https://www.espa.gr/el/Pages/Communication_Guide.aspx

15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), όπως ισχύει κάθε φορά.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων: opske.gr
2. Η παρούσα Πρόσκληση θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:
 - της ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027: www.pepkritis.gr
 - του ΕΦ: www.eferae.gr και Εταιρεία Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) ank.gr
 - του ΕΣΠΑ: www.espa.gr
3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ», Δουκός Μποφώρ 7, ΤΚ 712 02 Ηράκλειο, τηλ. 2813404525, E-mail: kkompolaki@μου.gr, καθώς και στην περιφερειακή μονάδα του ΕΦΕΑΠΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β' - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr
4. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο opske.gr

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ (Παράρτημα Ι του Καν. ΕΕ 651/2014)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υ.Δ. ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ	ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ